

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 45 (7)

IZDAN 1 OKTOBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16111

Posavac Ivan, Kamenica, Jugoslavija.

Postupak pri izradi sredstva za prskanje bilja.

Prijava od 14 maja 1938.

Važi od 1 septembra 1939.

Predmet pronalaska je postupak pri izradi sredstva za prskanje bilja protiv štetočina, naročito raznih vrsta ušenaca na listu, pupoljku, cvatu i plodu. Svrha pronalaska je dobivanje jednog efikasnog sredstva, koje sigurno uništava štetočine, a ne škodi biljki odn. u užem smislu voćki ni u kojoj fazi njezinog razvoja, pa se prema tome može upotrebljavati u svim godišnjim dobima jednako na mladima kao i na starijim voćkama.

Dosadašnja razna sredstva za prskanje bilja protiv štetočina nisu ispunjavala u potpunosti onu zadaću, za koju su bila namijenjena, a neka su bila uopće problematične vrijednosti. Jedna od njih imaju nedostatak da se smiju upotrebljavati samo pod kraj zime dok još voćka nije propupala, pošto štode lišću i tako i sama uništavaju voćke. Ukoliko ona ne dopru do svih štetočina pod korom, što je praktički nemoguće, onda preostala štetočina izmili u proljeće i slobodno se razvija na listu, cvijetu itd., te uništava voćku kao da se nije ništa ni poduzelo protiv. Druga sredstva, koja proizvađači preporučuju za direktno štrcanje na parazitne ušence i koja ih zbilja uništavaju, pokazala su se u praksi kao štetna za lišće i cvat voćke, jer u ovoj dozi koncentracije, koju proizvađači preporučuju u napatku za upotrebu, upale lišće i nagrizaju stabljike, naročito mladih voćaka, koje najčešće napada opasna krvava uš. Također mnogo preporučani ekstrakt duhana pokazao se kao štetan za voćke. Zajednički nedostatak svih ovih sredstava je njihova relativno visoka cijena, koja naročito manjim posjednicima onemogućuje njihovu izdašnu upotrebu.

Prijavitelj je na temelju mnogobrojnih pokusa pronašao da ekstrakt ruja ili rujevine (žbunje kojega ima obilno u prirodi) u prikladnoj koncentraciji ima jako povoljno u brzo uništavanje svih vrsta ušenaca, a da ništa ne škodi samoj voćki, njezinom cvatu ili plodu, pa se prema tome može upotrebljavati u svako vrijeme i štrcati na direktno napadnuta mjesta bilo na lišću, plodu, pupoljku ili cvatu. Djelovanje je brzo i potpuno, pa već za nekoliko sati nakon štrcanja pocrne ušenci i otpadaju sa bilja. Pokazalo se da sredstvo uništava i gusjenička gnijezda u zakukuljenom lišću, tako da su se već napola osušene grane oporavljale nakon štrcanja ovim sredstvom. Sirovina — gmlje rujevine — za dobivanje ovog novog sredstva prema pronalasku nalazi se u obilju u prirodi, a postupak dobivanja je jednostavan i jeftin, tako da novo sredstvo predstavlja ekonomski napredak prema dosadašnjim sintetičkim ili sl. sredstvima.

Sredstvo za štrcanje bilja prema pronalasku dobiva se iskuhavanjem usitnjene stabljike ruja u vodi i to najbolje kišnici ili na koji bilo način umekšanoj vodi. Dobiveni ekstrakt, već prema koncentraciji, razrijedi se prije upotrebe u određenoj količini vode i tome rastvoru se onda dodaje rastopina sapuna, koja omogućuje dobro prijanjanje sredstva na biljki kod štrcanja.

Primjer: 1 kg usitnjene, odležale rujevine i 10 l vode kuha se 3 do 4 sata, dobro izažme i ev, filtrira. Da bi se uvijek dobila približno ista koncentracija ekstrakta, uzima se u obzir da li je rujevina svježija ili suha, t. j. njezin sadržaj vlage. Ova-

ko dobiveni ekstrakt razrijedi se prije upotrebe u kišnici ili mekoj vodi i tome se doda rastopina sapuna ili sapun u prašku.

Na primjer za štrcanje štitaštih ušenaca uzme se okruglo: 100 l vode, 4 kg ekstrakta rujevine gornje koncentracije i 1—1,5 kg sapuna.

Najbolje je kod toga postupati tako da se od 100 l vode uzme na pr. 20 l i u njoj skuha sapun, a u ostatak se pomiješa ekstrakt ruja, pa se zatim u taj rastvor sipa još ev. topla rastopina sapuna ili sapun u prašku.

Za drugu koncentraciju ekstrakta uzima se razmjerno odgovarajuća količina vode i sapuna kod priredbe gotove tekućine za štrcanje. Prema pojedinim slučajevima može se uzimati drukčija koncentracija,

a isto tako prema masnoći i svojstvima lišća, ploda itd. pojedinog stabla može se uzeti nešto veća ili manja količina sapuna, nego je u primjeru navedeno, da bi se postiglo najbolje djelovanje.

Patentni zahtjevi:

1. Postupak pri izradi sredstva za prskanje bilja, naznačen time, što se iskuha va usitnjena stabljika ruja ili rujevine, a dobiveni ekstrakt se razrijedi u vodi i tome doda rastvor sapuna ili sapun u prašku.

2. Postupak po zahtjevu 1, naznačen time, što se ekstrakt dobiven iskuhavanjem 1 kg rujevine u 10 l vode razrjeđuje prije upotrebe tako, da se uzme 4 l ovog ekstrakta na 100 l vode i 1—1,5 kg sapuna.